DISPONIBELT

Nr 2 2024

DIS BERGSLAGEN

Medlemsblad för DIS-Bergslagen

Regionförening till DIS (Datorhjälp I Släktforskningen)

Verksamhetsområde Bergslagen/Mälardalen

Skor från olika tidsepoker finns att beskåda hos Björkströms skoaffär i Söderbärke.

Läs mer i artikeln på sidorna 4-6.

Foto: Christina Norberg

Internet: www.dis-bergslagen.se
E-post: styrelsen@dis-bergslagen.se
Plusgiro: 1175499-1

Postadress:
Dis-Bergslagen, c/o L-G Nilsson
Vasagatan 26 B, 722 15 Västerås

Styrelse

Lars-Göran Nilsson, ordförande
E-post: lars.goran.nilsson@dis-bergslagen.se

Christina Norberg, sekreterare
E-post: christina.norberg@dis-bergslagen.se

Bengt Salander, kassör
E-post: bengt.salander@dis-bergslagen.se

Håkan Johansson, ledamot
E-post: hakan.johansson@dis-bergslagen.se

Jan Wallin, ledamot
E-post: jan.wallin@dis-bergslagen.se

Christer Majtorp, ledamot
E-post: christer.majtorp@dis-bergslagen.se

Kent Andersson, suppleant
E-post: kent.andersson@dis-bergslagen.se

Mårten Ebers, suppleant
E-post: marten.ebers@dis-bergslagen.se

Peter Falck, suppleant
E-post: peter.falck@dis-bergslagen.se

Disbytombud

Örebro: Kerstin Malm
E-post: kegubi60@gmail.com

Västerås: Peter Falck
E-post: disbyt@hamre.se

Alla Disbytombud
Se DIS hemsida www.dis.se

Kartansvarig

Christer Majtorp
E-post: christer.majtorp@dis-bergslagen.se

Utbildningsansvarig

Jan Wallin
E-post: jan.wallin@dis-bergslagen.se

DNA-ansvarig

Åke Sjödin
E-post: ake.sjodin@mailbox.swipnet.se

Supportfaddrar i Dis-Bergslagen

Disgen för PC:
Jan Wallin
Tfn: 019-183830. E-post: jan.wallin.orebro@telia.com
Kent Andersson
E-post: kent.andersson@dis-bergslagen.se
Mårten Ebers
E-post: marten.ebers@dis-bergslagen.se

Disgen för MAC:
Sven Olby
Tfn: 021-20494. E-post: sven.olby@gmail.com

Alla faddrar
Se DIS hemsida www.dis.se

Ortsombud

Västerås: Lars-Göran Nilsson
E-post: lars.goran.nilsson@dis-bergslagen.se

Örebro: Jan Wallin
E-post: jan.wallin@dis-bergslagen.se

KAK: Peder Wikström
E-post: peder.wikstrom@koping.net

Värmland: Bengt Salander
E-post: bengt.salander@dis-bergslagen.se

Södermanland: Kent Andersson
E-post: kent.andersson@dis-bergslagen.se

Sala: Vakant

Fagersta: Vakant

Dalarna: Mårten Ebers
E-post: ebers1958@gmail.com

Redaktör för Disponibelt

Christina Norberg
E-post: disponibelt@dis-bergslagen.se

Redaktör för hemsidan

Kent Andersson
E-post: kent.andersson@dis-bergslagen.se

Webbmaster

Håkan Johansson
E-post: hakan.johansson@dis-bergslagen.se

Ordförandens spalt

av Lars-Göran Nilsson

Hej alla släktforskare i Bergslagen!

Jag hoppas att ni alla har haft en riktigt fin sommar!

DIS-Bergslagen har deltagit i ett stort antal aktiviteter. Vi har medverkat på Släktforskarveckorna i Västmanland och Dalarna på ett flertal orter och har knutit många nya kontakter. Vi var även med på Släktforskardagarna i Malmö i slutet av augusti.

På alla ställen har vi träffat många etablerade och blivande släktforskare. På några ställen var intresset väldigt högt för DIS-Bergslagen och vi har fått flera nya medlemmar, vilka jag hälsar speciellt välkomna.

Vi fortsätter med våra fysiska träffar med olika teman, både i Örebro och Västerås. Det är många som kommer med frågor och problem som våra specialister kan lösa. Vi träffas informellt och alla får individuell hjälp, oavsett hur lite eller mycket som man har hunnit släktforska.

Om ni behöver hjälp på distans så är ni alltid välkomna att kontakta någon av våra faddrar som gärna hjälper er utan kostnad. Titta på vår hemsida för mer information.

Vi har fått flera engagerade medlemmar som arbetar i vår styrelse. Vi är ändå intresserade av ytterligare friska krafter i styrelsen.

Om du är intresserad av styrelsearbete, eller vill och kan hjälpa till med någon speciell uppgift, så kontakta gärna någon av oss i styrelsen. Ju fler vi är, desto enklare och snabbare kan vi arbeta och ju fler medlemmar kan vi nå och hjälpa.

Om du har kunskaper i Disgen så är vi tacksamma om du kan dela med dig av dina kunskaper, antingen vid våra möten eller via Zoom. Hör av dig till någon i styrelsen!

Disgen dateras upp kontinuerligt och jag uppmanar er alla att gradera upp era program och ta del av nya finesser som läggs in.

Lycka till med din släktforskning framöver!

Lars-Göran Nilsson, ordförande DIS-Bergslagen

Redaktörens ord

Jag har träffat många medlemmar och släktforskare under de olika aktiviteter vi haft under sommaren. Det är så roligt att få träffas och höra vilka spännande historier och upptäckter som görs när vi släktforskar.

Jag helt övertygad om att nästan alla av er har hittat något som kan vara roligt att berätta för oss andra i föreningen. Vi behöver många fler artiklar för att tidningen ska bli levande och intressant att läsa.

Det vi skriver om behöver inte handla om historier som rör vårt verksamhetsområde. Vi alla vet att släkten kan var spridd över hela landet.

Tveka inte att höra av dig till mig om du har något vi skulle kunna skriva om i vår tidning. Som jag sagt tidigare behöver du inte skriva själv om du inte vill. Vi kan hjälpas åt att få din berättelse på pränt.

Du når mig på mailadress disponibelt@dis-bergslagen.se eller ring/skicka sms till mig på telefon 0708-644 132.

Vid varje utskick av tidningen kommer ett antal tidningar i retur då adressen är inaktuell. Samma sak gäller när vi skickar mail till våra medlemmar. Vi når inte alla då mailadresserna är ogiltiga.

Förstår att det är lätt att missa att ändra uppgifterna på alla ställen. Men vi vill be dig att meddela både ändrad postadress och ändrad mailadress till vårt kansli i Linköping.

Du kan gå in på www.dis.se/sjalvservice-medlemmar för att kontrollera och ändra dina uppgifter. Vill du hellre maila kansliet, skicka ett mail till dis@dis.se. Du kan också ringa till kansliet på telefon 013-14 9043 förmiddagar måndag till torsdag mellan kl 09.00-12.00 .

Hälsningar

Redaktören

P.S. Har du sett vår Facebooksida? Läs mer om den längre fram i tidningen. D.S.

Sveriges äldsta skoaffär

- där skor gått i arv

Text och bilder: Christina Norberg

I Västerby, Söderbärke socken, levde bergsman Anders Andersson och hans hustru Carin Jonsdotter. De hade tillsammans sju barn, varav fem var i livet när fadern avlider 1827.

En av sönerna, den då fjortonåriga Petter, flyttade då till skomakare Johan Andersson Söderström, i Kyrkbyn i Söderbärke. Där fick han hjälpa till med olika sysslor. Efter några år flyttade han tillbaka till Västerby och sin mor. Han tog då tillnamnet Björkström. Ett namn som innehafts av en skomakare i byn, som vid denna tid var avliden. 1831 antecknas Petter Andersson Björkström som skomakare i Västerby.

Petters yngre bror, Johan född 1819 (antecknad som Johannes i födelseboken), fick också en plats som lärlingsdräng hos skomakare Johan Andersson Söderström i Kyrkbyn, samma skomakare som brodern arbetat hos. Dit kom han 1836 och stannade i något år innan han 1839 är tillbaka i Västerby, nu som skomakare. Även han hade tagit sig tillnamnet Björkström.

Johan gifte sig med Greta Cajsa Nyman 1848 och 1854 flyttade makarna från Västerby in till Kyrkbyn där Johan startade ett eget skomakeri. Fram till 1846 hade det inte varit möjligt att göra, detta då skråväsendet strikt reglerade näringsverksamhet.

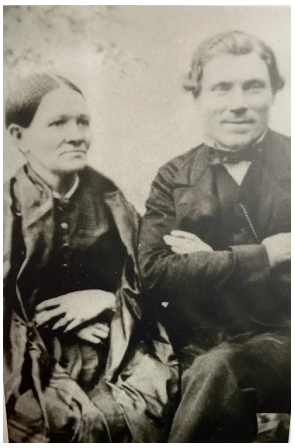

Greta Cajsa Nyman och Johan Björkström
Fotot lånat av Anna-Lisa Engström

Paret fick fyra barn mellan 1849 och 1855. Tre av dessa barn, alla söner, dog innan de hunnit fylla ett år. Familjen, Johan och Greta Cajsa samt det förstfödda barnet, dottern Christina Catharina född 1849, utökades med ytterligare tre barn. Det var sönerna Per Fredrik född 1856, Johan Axel född 1864 och Karl Gustaf född 1867.

Från början drevs skomakeriet traditionellt, dvs skor tillverkades på beställning utefter kundernas önskemål. Även lagningar och reparationer gjordes i verkstaden. Under 1850- och 1860-talet utvecklades skomakerierna i landet till att mer och mer tillverka skor i fasta storlekar.

På det viset kunde man erbjuda kunderna skor direkt från sitt lager. En del av försäljningen gjordes också på marknader runt om i närområdet. Johan följde med i utvecklingen och byggde upp ett litet lager av färdiga skor.

1887 dog Johan. På hans gravsten kan vi läsa att han vid den tiden var skomakarmästare. För att bli skomakarmästare krävdes mycket god skicklighet i yrket och avlagda prov som skulle godkännas. Det var mycket svårt att få skomakarmästartiteln.

De tre sönerna, som alla utbildat sig till skomakare, kunde ta över skomakeriet. Bröderna utvecklade verksamheten och 1889 öppnades en skoaffär i byn. Där kunde de sälja de skor som tillverkades i skomakeriet.

Fredrik var chef för hela verksamheten, Axel fick ansvar för skomakeriet och Karl blev ansvarig för butiken. Firma Fredrik Björkström & Co registrerades.

1. Ernfrid Jäfvert
2. Axel Björkström, skomakerichef
3. Fredrik Björkström, övergripande chef
4. Karl Björkström, chef för skobutiken

Övriga ynglingar på bilden är lärlingar och gesäller som arbetade i skomakeriet.
Fotot lånat av Anna-Lisa Engström

Bröderna tog sig an många lärlingar och gesäller under årens lopp. En av dessa var den föräldralöse Ernfrid Jäfvert som Fredrik Björkström blev förmyndare för. (Läs mer om Ernfrid nedan).

Skomakerierna i landet genomgick stora förändringar under slutet av 1800- och början av 1900-talet. Från att ha tillverkat skor för hand i skomakerierna blev det allt vanligare med fabrikstillverkade skor. Hela skoindustrin i Sverige utvecklades. Många fabriker startades, främst i Örebrotrakten, där över 120 skofabriker fanns.

Oscarias skofabrik i Örebro på 1950-talet
Foto: Knut Borg

Det påverkade även Björkströms skor som alltmer övergick från tillverkning av skor till att ägna sig åt lagningar och reparationer i skomakeriet. Butiken utvecklades och fick ett större utbud av skor.

Skoaffären och skomakeriet fortsatte sin verksamhet i byn, där familjen också bodde. 1934 stod Karl som ensam ägare av firman. Till sin hjälp hade han sina två unga döttrar, Ester som började i butiken 1932 15 år gammal och Ingrid som började några år senare.

Fastigheten Lunda där familjen bodde. Gården låg i området där det idag finns ett äldreboende och lägenheter inne i Söderbärke.
Målningen innehas av Anna-Lisa Engström

Karl var mycket aktivt socialt, bland annat som aktiv medlem i nykterhetslogen i byn. Han var med och startade den lokala företagarföreningen i Söderbärke och hade även uppdraget som kyrkvärd.

1940 avlider Karl och döttrarna, Ester då 23 och Ingrid 20 år, fick ta över verksamheten. Ester gifter sig 1943 med snickaren Gustaf Engström från Dullbo, Söderbärke, och de får en dotter och en son. Ingrid har då flyttat till Västanfors när hon gifte sig och bildade familj. Ester står ensam som ansvarig för butiken.

Ester och Ingrid framför skoaffären
Fotot lånat av Anna-Lisa Engström

Ester utbildade sig vid Köpmannainstitutet i Stockholm under en tid för att få ännu bättre kunskap om försäljning, reklam och affärsetik.

På luciadagen 1946 brinner skoaffären ner till grunden. I sin förtvivlan funderar Ester på om hon och maken ska orka bygga upp huset och verksamheten igen. Ester och maken Gustaf, som var snickare, beslutar sig dock för att bygga upp affären igen, på den plats där den fortfarande finns. Det var enda gången Ester funderade på att sluta som skohandlare, berättade hon på sin 90-årsdag vid en intervju i Aftonbladet.

Ester i skobutiken med ett par gamla kängor på disken.
Fotot lånat av Anna-Lisa Engström

Gustaf lär sig lite om skomakeriets grunder och kan sula och klacka om skor, medan Ester är den som sköter inköp och försäljningen. I början kom skoförsäljarna till butiken med sitt sortiment och Ester kunde beställa de skor hon ville ha till försäljning.

Efterhand övergick inköpen från besökande försäljare till att göras på skofabriker och skomässor i exempelvis Örebro och Stockholm. Ester åkte på dessa för att hålla sig à jour med kommande mode och göra sina inköp.

Ester fortsatte att driva sin skoaffär även efter maken Gustafs död 1994. Då fick hon hjälp av dottern Anna-Lisa vid behov, men även väninnor i byn hjälpte till när så behövdes.

När Ester fyllde 90 år 2007 var det stort kalas i butiken och både tidningar och tv var där för att intervjua henne. Ester gick bort 2009 . Då hade hon drivit och arbetat butiken i över 75 år. Dottern Anna-Lisa tog över verksamheten och driver den än idag, fjärde generationen inom skobranschen.

Björkströms skor i Söderbärke är den äldsta, nu verksamma skoaffären i Sverige. Affären är väl värd ett besök, oavsett om du är intresserad av ett par nya skor eller bara vill uppleva och minnas gamla tiders skoaffärer.

Anna-Lisa Engström, ägare till butiken idag

Här finns allt från
skor tillverkade för hand från 1800-talets slut (dom är inte till salu!) till moderna skor i hög kvalitet. Skor från affären finns också till beskådan på skomuseet i Kumla.

Hit har artister åkt för att hitta skor till sin turné, bland annat det världsberömda bandet The Hives från Fagersta, som ville ha speciella skor som matchade scenkläderna. Även filmskapare har kommit för att hitta tidstypiska skor till sin kommande film likväl som kunder från när och fjärran som vill ha riktigt bra skor i hög kvalitet.

Det är roligt att Björkströms skor har kunnat fortsätta driva sin verksamhet och Anna-Lisa hänger verkligen med sin tid!

Lärling: skulle vara född i ”äkta säng” och hans far fick inte ha något ”oärligt yrke”, t ex bödelns. Lärlingen antogs först på prov för att visa att han hade fallenhet för yrket. Efter detta skrevs ett lärokontrakt på vanligen tre eller fyra år. Därefter skrevs hans namn högtidligt in i ämbetets lärlingsmatrikel.

Gesäll: När lärlingen hade mottagit lärobrevet som visade att han var utbildad, fick han istället beteckningen gesäll. Som gesäll fick han välja om han ville ge sig ut på två års vandring, eller stanna hos mästaren. Med tiden tillkom för de vandrande gesällerna ett vandringspass som skulle innehålla anteckningar om bl a uppförande och skuldfrihet.

Skomakarmästare: När gesällen hade arbetat hos mästaren i ett år eller varit på gesällvandring i två år fick de lov att bli mästare. Ville de bli det, var det nödvändigt för dem att avlägga mästarstycke. Det bestod av att skära till och bottna fyra par skor. När mästarstycket blivit godkänt skulle burskap, laglig rätt att utföra sitt yrke och åtnjuta förmåner som tillkom borgare, vinnas samt avgifter till ämbetskassan och staden betalas. Därefter kunde verkstad eller bod öppnas. Det var mycket svårt att bli mästare, under frihetstiden antas det ha tagit tio till femton år för en gesäll i Stockholm att bli mästare.

Ernfrid Jäfvert -
skomakarlärlingen som blev en aktad kulturhistoriker

Text: Christina Norberg

Evald Ehrenfrid ”Ernfrid” Jäfvert föddes i Saxehammar, Söderbärke socken den 13 maj 1889, son till Jakob Evald Jäfvert och hans hustru Karolina Södersten. Han var enda överlevande barnet till paret.

När Ernfrid var 14 år var båda föräldrarna döda och som förmyndare utsågs skomakare Fredrik Björkström. Ernfrid fick börja som lärling i skomakarverkstaden hos bröderna Björkström.

Ernfrid Jäfvert

Foto lånat av Anna-Lisa Engström

Ernfrid arbetade i verkstaden och blev tidigt mycket intresserad av traditionerna inom skomakaryrket. Redan 1907 flyttade han till Stockholm där han hade fått en plats som skomakargesäll.

Under sina gesällvandringar reste han ut i Europa. Bland annat arbetade han långa perioder i London och Paris. Strax före första världskriget vistades han i Schweiz och Ryssland, varifrån han hade stora problem att ta sig hem ifrån när första världskriget närmade sig.

Under mitten av 1920-talet drev han ett antikvariat i Stockholm, men han återgick till skomakaryrket efter något år.

Det stora intresset för fotbeklädnadernas historia tog fart när han var i Amerika 1924. Han reste också runt i Sydamerika, Italien, Syrien och Egypten under åren som följde. Under sina resor studerade han skors och skomakeriets historia på olika museer, bibliotek men även genom studier av privata samlingar. Tekniken inom skomakeri var också ett stort intresse och sina forskningsresultat publicerade han i böcker och artiklar i olika tidskrifter.

1932 var han åter i Stockholm och blev skomakarmästare.

Det mest kända verket Ernfrid publicerade var ”Skomod och skotillverkning från medeltiden till våra dagar” som utkom 1938. Där har han mycket noggrant redovisat och beskrivit historiska fynd och hur utvecklingen av skobeklädnad och skomakaryrket skett.

Det är ett verk som fortfarande anses som ett standardverk inom ämnet. Tack vare sina mycket stora kunskaper anlitades Ernfrid ofta som expert, både i Sverige och utomlands.

Genom alla sina resor runt om i världen blev Ernfrid mycket språkkunnig. Han behärskade engelska, tyska och franska. Tack vare sina språkkunskaper blev han också intresserad av terminologin inom skomakaryrket. Det skrev han flera artiklar om i branschtidningar.

Vid sin död 1960 arbetade han med ett lexikon som skulle beskriva terminologin inom skomakeriets område ur tekniska och historisk synvinkel. Ernfrid Jäfverts namn lever fortfarande kvar som ett aktat namn inom skomakerikretsar.

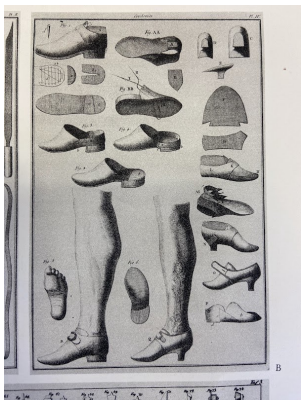

Bilder ur boken Skomod och skotillverkning

Erik på Slätta – emigranten som korsade den amerikanska gränsen flera gånger

Text: Gunnar Kristoffersson

Enligt anteckningar i Västra Fågelviks församlingsbok från 18 nov 1914, skulle Erik W Kristofferson, född 1895 och bosatt i Flötane, åka till Norra Amerika den 1 december samma år. Vid den här tiden skriver han sin sysselsättning som handelsbiträde.

Han reste till Nordamerika, 19 år gammal. Hur han tog sig dit eller vilken väg han valde går inte att få fram. Vid denna tid hade han sin mor Maria-Kajsa och syster Anna i Oslo. Han kan av det skälet ha åkt ut via en norsk hamn.

Erik återvände till Sverige och Flötane i Västra Fågelvik den 30 augusti 1915. Det vill säga, han skrevs in i församlingsboken det datumet, men inget bevisar att han vistades där. Han ges titlarna lantarbetare och handelsbiträde i vissa handlingar.

Att han arbetade på sin fars gård, Nordslätta, var ju naturligt, när han var där. Hans far och farbror drev handelsbod, där han troligen arbetade innan sin utresa, då han skrev sig som handelsbiträde. Det finns inga kända dokument, utöver församlingsboken, som visar detta.

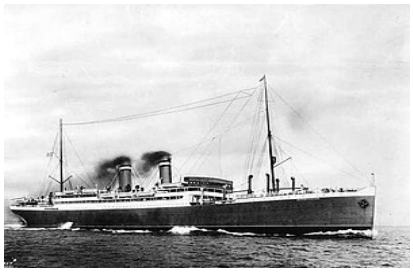

S/S Bergenfjord
Bild: Wikipedia

Men, det blev dags för en ny resa. Den 6 mars 1925 beviljas Erik tillstånd att emigrera av Kunglig Majestät; dåtidens benämning på ärenden som beslöts i regeringen. Enligt församlingsboken flyttade han ut den 12 januari 1926. Han lämnade hamnen i Bergen med atlantångaren S/S Bergensfjord i slutet av januari. I de handlingarna står att hans senaste adress var "Norge". Ingen ort, ingen adress, men kanske hade han varit hos mor i Oslo? Nu är han 30 år gammal.

Båten anländer till Halifax i Nova Scotia (Kanada) den 1 februari 1926.

I handlingarna kring denna resa har han fått titeln "hägare", vilket kan tydas som hemmansägare. Detta var ju inte helt rätt, eftersom det var hans far Adolf som levde och brukade gården.

Det finns passagerarlistor från ångaren Bergensfjord, den 1 februari 1926, när hon anlöpte Halifax, Newfoundland i Kanada. På rad 5 i listan läser vi om Werner Erik W. Kristoffersen. Namnet är sedan ändrat. Werner är struket och Erik W är inskrivet, samt att "sen" är ändrat till "son". 30-årig man, singel, lantarbetare: (farmhand). Han uppges kunna läsa och skriva, samt behärskar norska förutom modersmålet.

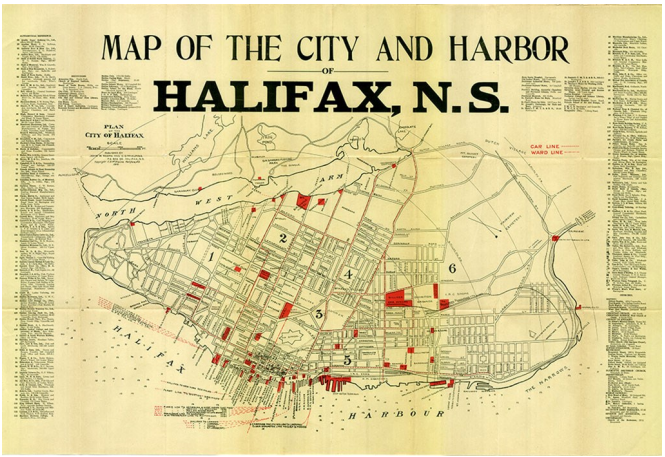

Efter Halifax finns uppgifter att en Werner Erik W. Kristofferson passerat in i USA via delstaten Vermont till en stad som heter Saint Albany. Namnet stämmer inte riktigt, men uppgifterna kring namnet likväl som hemort "Fogelvik, Sweden" gör att det med all sannolikhet är ”Erik på Slätta” det handlar om. Det finns en möjlighet att han stannade i Vermont en tid, eftersom jag funnit en anteckning om Saint Albany som rör Erik, från den 24 mars 1926.

Sen kommer det ologiska, han uppges komma från Sverige men boende i Oslo. Han kommer ju närmast från Norge, vilket torde förklara saken. Som närmast anhörig uppges Marie Kristoffersen, på nummer 43 Toftes gate i Oslo. Mamman hette Maria-Kajsa. Även hennes efternamn stavas "---sen".

I kolumnen slutlig destination uppges Portland, Oregon. Där ska Erik W. bo hos en vän, Olaus Dahlgren, med adress nr 66 North 3.rd Street i Portland. Erik reste i sällskap med en 27-årig trädgårdsmästare Karl Torvald Nilsson (dennes far hette Nils Andersson och var kyrkvaktmästare) från Holmedal. De skulle bägge besöka Olaus Dahlgren i Portland.

Erik har uppgivit för Immigration officer, att han har för avsikt att stanna i USA (forever) och att bli amerikansk medborgare. Han har svarat nej på frågorna om han är polygamist respektive anarkist.

På frågan om han besökt USA tidigare, blir svaret "nej" av någon anledning. Han hade ju rest ut till Norra Amerika 1914-15, enligt svenska kyrkböcker? Då var han kanske bara i Kanada? (Allt norr om mexikanska gränsen var ”Norra Amerika” i svenska skrivningar)

Han uppger sig ha god kondition och inga som helst fysiska handikapp. Längden uppges till 5 feet 8 inchies, vilket blir cirka 171 cm och hans vikt 170 lbs (cirka 77 kg). Hårfärgen uppges vara mörk (dark) och ögonen blå, och han har inga speciella kännetecken såsom födelsemärken eller dylikt.

Slutligen anges hemland och födelseplats, och där läser vi Sweden respektive Fogelvik. Visat för inresa till Amerika har nummer 9175 och är utfärdat i Oslo den 14 november 1925.

Gården Nordslätta, Flötane, Västra Fågelvik i Värmland där Erik kom ifrån.

Bild: Gunnar Kristoffersson

Ombord på S/S Bergensfjord fanns en läkare, M. Jenssen, specialist inom kirurgi och ortopedi. Denne läkare intygar och svär på att han undersökt samtliga passagerare och funnit dem friska och fria från krämpor och i bästa fysiska och psykiska kondition. Doktorn har examen från Universiteten i Oslo och New York och har tjugosex års erfarenhet!

Han har undertecknat sitt intyg och detta är uppvisat för och kontrasignerat av US immigration inspector Hermann Åkerlund, den första februari 1926.

Men det slutar inte här. Det finns en handling där Erik Werner Christoffersson har kommit till Seattle, i delstaten Washington. (Lägg märke till stavningen av namnet). Här "invandrar" han igen, eftersom han kommer med en båt från Vancouver i den kanadensiska delstaten British Columbia.

Inför en notarie i "The Court of the Western District of Washington", ungefär motsvarande en tingsrätt, svär han på och undertecknar följande formulering:

”Det är min seriösa avsikt att avstå från för evigt all lojalitet och trohet till någon främmande furste, potentat, stat eller suveränitet och i synnerhet Gustaf V, kung av Sverige, till vilken jag nu är en undersåte”.

Efter diverse personliga uppgifter följer nästa ed: "*...och det är min avsikt i god tro, att bli medborgare i Förenta staterna och att permanent vistas där, så hjälpe mig Gud.*"

Under Eriks namnteckning kommer en mening: *”Undertecknat och svuret inför mig, på domarkontoret i nämnda domstol, den 13 juli 1926”*. Ed M Larkin, notarie i US district court.

Blanketten är utfärdad av det amerikanska arbetsmarknadsdepartementet, och var (är?) ett standardformulär vid invandring till Amerika. Erik hade anlänt till Seattle några månader tidigare.

Båten från Vancouver, anlände den amerikanska hamnen Blaine, några mil norr om Seattle, på hans födelsedag, den 8 feb 1926. Den här rutten är ganska kort, och svår att spåra. Fartyget, möjligen rederiet, uppges heta "G&B?". Detta är bara en vecka efter att han kom till Halifax från Bergen. Och enligt uppgifter tidigare, passerat Saint Albany i Vermont och sin vän Olaus Dahlgren i Portland, Oregon.

Resan går väl möjligen att göra på åtta dagar men frågan är varför? Varför korsa gränsen ett antal gånger om man nu ska till Seattle? Från Kanada in i Vermont, tillbaka till Kanada. Eller åkte han från Vermont till Oregon? Sedan tillbaka norrut till Vermont i Alberta? Och därifrån in i Washington state, och Seattle.

Erik Verner Kristoffersson, ”Erik på Slätta”.

Bild: Gunnar Kristoffersson

Tyvärr har detta inte gått att få bekräftat.

DIS-Bergslagen på Facebook

DIS-Bergslagen har nu en Facebook-grupp! Vi vill på det sättet komma närmare våra medlemmar i regionen. I gruppen kan du läsa om nyheter och aktiviteter i vår region (Dalarna, Värmland, Närke, Västmanland, delar av Sörmland och delar av Uppland).

Självklart kommer gruppen att vara en länk till DIS centralt och även till övriga regioner inom DIS. Vi kommer också att förmedla tips och nyheter från de olika släktforskarklubbarna som finns inom vårt verksamhetsområde.

Hoppas vi ses i vår grupp!

Släktforskarveckan i Dalarna 1-7 juli 2024

Text och bilder: Mårten Ebers

Släktforskarveckan i Dalarna i början av juli börjar bli en tradition bland Dalarnas släktforskarföreningarna. I år deltog även DIS-Bergslagen som medarrangör av veckan.

Huvudarrangörer var de sju släktforskarföreningarna i Dalarna, Släkt och Bygd i Borlänge, Västerbergslagens släktforskare i Ludvika, Föreningen Dalfolk i Rättvik/Leksand, Gagnefs Släktforskare, Falubygdens Släktforskare, Ovansiljans släktforskare i Mora med omnejd samt Folkare Släktforskare i Avesta med omnejd.

Borlänge

Först ut på måndagen i år var föreningen Släkt och Bygd i Borlänge.

Föreningen erbjöd besökarna hjälp av lokala släktforskare att hitta besökarnas anor, det fanns en DNA-hörna med möjlighet att DNA-testa sig, det fanns böcker, kartor och annat till försäljning och besökarna erbjuds kaffe och förtäring.

En uppskattad del av programmet var när Erik Sköldebrand visade och kommenterade avsnitt från den 100-åriga filmen "Med Dalaälven från källorna till havet" som filmades av Karl-Erik Forslund.

Ludvika/Söderbärke

Andra dagen stod Västerbergslagens släktforskarförening för programmet. Ludvika och Söderbärke var orterna där Öppet hus arrangerades.

På plats i Söderbärke och föreningens lokal i Ludvika fanns det gott om erfarna släkt- och hembygdsforskare som hjälpte besökarna med sina släktforskarfrågor. Föreningen erbjöd också möjlighet till guidade visningar och karthjälp för den intresserade att besöka platser där deras förfäder levde och/eller kanske kunna möta släktingar.

Visningen av filmen "Finnmarken - Dan Andersson land" var en välbesökt del av arrangemanget, där besökarna kunde följa med på en historisk spännande och innehållsrik vandring som sträcker sig från Ludvika vidare in i de djupa finnskogarna i södra Dalarna.

Rättvik/Orsa

Tredje dagen var det två evenemang. Förening Dalfolk hade bjudit in till Öppet hus i Rättviks Kulturhus. Besökarna kunde söka sina rötter, träffa erfarna släktforskare och botanisera bland arkiven.

Ovansiljans Släktforskare bjöd in till filmvisning av kulturhistoriska filmer från Orsa, samt en stadsvandring där Janne Bäckman tog besökarna på guidning genom centrala Orsa och berättade om dess historia. Samlingsplats och start för vandringen var utanför Kulturhuset i Orsa.

Gagnef

Gagnefs dag började med ett Öppet hus" där erfarna släktforskare hjälpte besökare med både funderingar runt sina anor och deras byar. Besökarna erbjöds också hjälp med sökning i alla av Gagnefbygdens olika släktregister, information, kartor, beskrivningar om byar, fäbodar, fäbodleder och Sveriges enda kvarvarande flottbroar. Flera hittade också passande litteratur som fanns till försäljning.

Ett bildspel visades flera gånger om hur man kan hitta bilder på sina anor via nätet under "Porträttfynd", där H P Perssons bildarkiv hela tiden utökas. Mer om detta arkiv kommer i nästa utgåva av Disponibelt.

Falun och Kornäs

Falubygdens Släktforskarförening hade bjudit in till Öppet hus på två olika platser. Stadsbiblioteket i Falun där släktforskarföreningen tillhandahöll forskarhjälp och visning av Falu stadsbiblioteks Dalasamling och arkiv, litteratur om Dalarna, fotosamling, Helmer Lagergrens samling med släkttavlor och gårdshandlingar. Det fanns ett antal erfarna släktforskare på plats för att hjälpa till med släktforskningsfrågor.

Även i Korsnäs i Korsnäsbygdens Historiska Forskargrupps lokal erbjöds forskarhjälp i gruppens stora arkiv med foton, handlingar och skrivet material om bygden.

Venjan

Släktforskarveckan 2024 i Dalarna avslutades med att Ovansiljans släktforskare bjöd in till Öppet hus i kommunalhuset i Venjan. Ett intressant initiativ att "utlokalisera" arrangemanget till en mindre ort istället för att vara i huvudorten Mora. Något som kanske andra föreningar skulle efterfölja.

Även här möttes besökarna av erfarna släktforskare som visade hur man släktforskar och hur du hittar dina rötter. Ovansiljans släktforskare informerade även om föreningen och erbjöd försäljning av föreningens produkter.

DIS Bergslagen fanns på plats på alla ställen utom i Orsa och i Korsnäs. Många intressanta samtal med Disgen-användare genomfördes och mycket intressant information mottogs. Vi i DIS Bergslagen ser fram emot nästa års släktforskarvecka och fortsatt samarbete med släktforskarföreningarna i Dalarna.

Nya medlemmar sedan föregående Disponibelt

Mnr	Namn	Ort	Mnr	Namn	Ort
51972	Mårten Ebers	SÄLEN	62094	Doris Lantz	SÖDERBÄRKE
62069	Bo Karlberg	NORBERG	62130	Cecilia Thörn	DJURÅS
62049	Marina Gimmå	KARLSKOGA	62095	Susanne Lager Hammarström	KÖPING
62038	Benita Pellén	VÄSTERÅS	11763	Lennart Nordström	KARLSKOGA
35898	Bo Smeder	VÄSTERÅS	62112	Majvor Hugnevik	KLÄSSBOL
15692	Henry Franzèn	HÄLLEFORS	62114	Sofi Romanov	VÅLBERG
62014	Jörgen Johansson	NORA	62118	Erik Lanholm	ÖREBRO
62092	Ove Lindell	STRÄNGNÄS	62105	Carina Tärnqvist	ODENSBACKEN
62158	Björn Torstensson	STRÄNGNÄS	57580	Gunnar Grönberg	SÖRÅKER
62080	Roland Andersson	FAGERSTA	62189	Ing-Marie Karlsson	ESKILSTUNA
62124	Rasmus Allerstrand	MORA	62170	Tomas Krook	KARLSTAD
62102	Anette Andersson	FALUN	62185	Anna-Karin Eklund	ÖREBRO
62099	Jan Höglund	HEDEMORA	62172	Angélique Wenell	PÅLSBODA
62212	Gunilla Sjöblad	ESKILSTUNA	62239	Bengt Hahne	ORSA
62217	Hans Finsberg	BRUNSKOG	62303	Christer Karlsson	BORLÄNGE
62213	Birgitta Melander	NÄRKESBERG	62240	Bengt Källvik	SÄFFLE
62338	Gert Malm	HEBY	62336	Annelie Nilsson	FAGERSTA
62322	Ulrika Artursson Wissa	GUSTAFS	62330	Elisabet Söderberg	SVÄRDSJÖ
62337	Eivor Eriksson	FAGERSTA	62331	Åsa Lindberg	KÖPING
62321	Ann-Britt Margareta Persson	ÅRJÄNG	59727	Knut Gunnar Larsen	SANDVIKA
62333	Mats Carlstedt	LAXÅ	62284	Marita Larsson	TORSHÄLLA
62296	Sten Hansson	VÄSTERÅS	62285	Börje Karlsson	INSJÖN
62244	Halvard Sandström	BORLÄNGE	62251	Camilla Lundqvist	FALUN
62363	Tomas Olofsson	SÄFFLE	62367	Eva Virtoft	KOLBÄCK
62298	Anders Fridström	HÅLLSTA	62380	Anneli Källström	HEDEMORA
62410	Britt Alexandersson	KARLSTAD	54708	Tom Fredriksson	ESKILSTUNA

Ni är alla hjärtligt välkomna till Dis-Bergslagen!

Gå gärna in på vår hemsida dis-bergslagen.se för att se vad som händer i vår förening.

DIS BERGSLAGEN

Kallelse till höstmöte Dis-Bergslagen och föredrag söndagen den 17 november 2024 kl 18.00 via Zoom

Vid höstmötet kommer följande punkter behandlas:

1. Val av ordförande och sekreterare för mötet
2. Val av två personer, tillika rösträknare, att jämte ordförande, justera protokollet
3. Fråga om mötet är behörigen utlyst
4. Fastställande av föredragningslista
5. Styrelsens förslag till budget för 2025
6. Övriga frågor

Efterföljande föredrag:

DNA kan inte berätta allt om släkten

Rikard Erlandsson, doktor i medicinsk vetenskap och har arbetat med medicinsk forskning och DNA i 30 år.

Han har också skrivit boken *”DNA - kunskapens källa"*

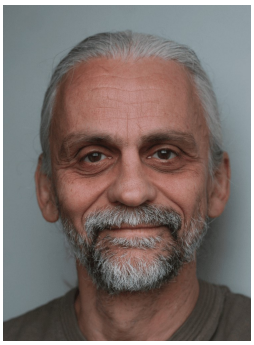

Höstmötet kommer att hållas digitalt via Zoom för att alla medlemmar ska ha möjlighet att delta.

Vänligen meddela ditt intresse att delta **senast 13 november 2024** till **Jan Wallin** (**jan.wallin@dis-bergslagen.se**). Medlem måste i sin intresseanmälan ange hela sitt namn, bostadsort, e-postadress och om möjligt medlemsnummer. Dessa uppgifter används för att skicka inloggningsuppgifter. Information om hur du anmäler dig till mötet kommer också att finnas på vår hemsida.

Du som anmält ditt intresse kommer i god tid innan mötet att få information om hur du ansluter dig samt ställer frågor, röstar osv. Vi ber dig därför att kontrollera att du har rätt mailadress angiven.

Observera att deltagande måste anmälas i förväg. Om du inte har Zoom-klienten går det också bra att bara klicka på länken som skickas innan mötet och använda din vanliga webbläsare. Annars kanske du kan delta tillsammans med en annan medlem.